

en Udtalelse af en Mand, om hvem den høitærede Minister vil indrømme mig, at den Mand har baade Evne og Villie til at dømmes sundt og rigtigt om Høiskolerne. Seg vil anføre nogle enkelte Ytringer af denne Mand og gjøre den høitærede Minister opmærksom derpaa. Den Mand, jeg tænker paa, sagde: „Smidlertid kan jeg ikke se rettere, end at Høiskolerne, som nu i en Menneskealder have faaet Regeringens og Rigsdagens, saavel Folkethingets som Landstingets, Understøttelse, efterhaanden ere blevne et Led, og et nødvendigt Led, i den offentlige Undervisning ude paa Landet. De kunne ikke undværes...“, siger han til, og saa siger han: „det kommer sikkert ikke an paa, at man tager nogle Skillingen fra dem. Det vil hverken hjælpe i den ene eller den anden Henseende, det vil kun oppvække Uvillie mod Beslutningen om en Nedsættelse, og mod den Magt, som har taget denne Beslutning.“ Og saa siger han senere til: „So mere man vil stryge af Bevillingen, jo mere man viser Høiskolerne, at de ere ilde jete... desto mere vil man drive dem over i den modsatte Retning.“ Seg tvivler ikke paa, at den ærede Minister veed, hvem der har brugt denne Udtalelse, men da det maatte ikke er saa nærværende for flere af de ærede Medlemmer, skal jeg gjøre opmærksom paa, at de saaldt i Landstinget i Samlingen 1885—86 — De huske nok, at Landstinget havde en privat Samtale med Ministeren om Noget, de kaldte en Finantslov, og hvad der blev forhandlet, har man været saa venlig at oplyse i Landstingstidende Sp. 516—517 — og maa jeg nu tilføie, at denne Tale, som deroppe altsaa gik ud paa at paavise, at Høiskolerne vare blevne en Nødvendighed her hjemme, at vi kunde ikke undvære dem, og at man ved at tage disse Skillingen fra dem, og ved at fortrædige dem ved ikke at give dem Tilskud, ikke udrettede det Allermindste, men kun stødte dem bort, det var den høitærede Kirke- og Undervisningsminister. Nu vilde jeg ønske, at den høitærede Minister vilde holde denne Tale til sig selv endnu en Gang, og maatte han da kunde komme paa bedre Tanker med Hensyn til Høiskolerne, saaledes at vi, naar han næste Aar kommer og forelægger os et Finantslovsforslag her, da ikke blot maa finde opført den samme Sum, som i mange Aar har været ydet til Høiskolerne, nemlig 155,000 Kr. i Alt, men tillige saarlige Høiskoler maa være opførte paa Fortegnelsen over Høiskoler, der kunne understøttes; naturligvis kun de Høiskoler, der opfyldte de Betingelser, man er bleven enig med Mini-

steren om, og endelig at Ministeren vil give Thinget Leilighed til at faae lidt Kjenndskab til, hvordan Understøttelserne blive uddelte, ved at der meddeles en Fortegnelse ikke blot over de Skoler, der faae Understøttelserne, men ogsaa over Elevantallet og de Lærerekræfter, der have været til Stede ved dem. Seg haaber den ærede Minister vil gjøre det; thi det forekommer mig, at det er, som han selv udtalte oppe i Landstinget, kun at drive dem bort fra sig ved at forfølge dem med, hvad jeg vilde kalde økonomisk Krig. Seg finder ogsaa, at det er rigtigt og passende for en Kirke- og Undervisningsminister, at han ikke vil pidste sine politiske Modstandere med Svøbe eller Skorpioner, men hellere sante gloende Kul paa deres Hoveder; og jeg vil ogsaa haabe, at den ærede Minister vil komme dertil i den nærmeste Tid. Dermed skal jeg anbefale at stemme for Vædringsforslaget under Nr. 63 om Tilskudet til Høiskolerne.

Falkensjerne: Det, der gav mig Anledning til at bede om Ordet før, er det samme Emne, som de to sidste ærede Talere fremdrog. Seg kan imidlertid ikke frafalde Ordet, skjøndt der jo nu allerede er talt en Del om denne Sag, af den Grund, at der er enkelte Ting, som ingen af de foregaaende Talere har omtalt, og som jeg alligevel finder, bør drages frem ved denne Leilighed. Det er særlig det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg), jeg er taknemlig for den varme Maade, hvorpaa han omtalte den Høiskole, der ligger paa den jydsk Grændse, og som jo ikke er Andet end den gamle bekendte Rødding Høiskole, der efter 1864 blev nødt til at flytte over Grændsen og derfra fortsætte sin nationale Opgave. Seg tror, det er et af de hyggeste Billedeer i dette høitærede Ministeriums Historie, at det benyttede den politiske Kamp til at tilføie denne Skole et saadant Kædet, som det i det Mindste søgte at tilføie den i 1885 ved at nedsætte den Bevilling, som var optagen paa Finantsloven til denne Skole. Det er imidlertid særlig de endnu ubelukkede Skoler, som man pleier at kalde dem, om hvilke jeg vil sige et Par Ord. Det er navnlig den ene Side af denne Udelukkelse, som jeg vilde omtale for at søge at gjøre den høitærede Kultusminister indlysende, hvilke Følger og hvilken Rækkvidde den i Virkeligheden har; nemlig den Side, man kalder Negtelse af Anerkjendelse. Seg kan til Nød forstaa, at det høitærede Kultusministerium i den politiske Konflikt kunde lade sig friste til at inddrage Statens Understøttelse til visse Skoler; men jeg kan